

La Carta de Ciutats Educadores: 30 anys després

Marina Canals

Secretària general de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores

La Carta de Ciutats Educadores va néixer el 1990 apostant per un model de ciutat centrat en l'educació ciutadana, posant en valor allò que és públic i afavorint que les oportunitats educatives estiguin a l'abast de tothom. Es va concebre com una ampliació del dret a l'educació, fent-lo extensiu a totes les etapes de la vida i ampliant el context d'educació a la ciutat.

La Carta de Ciutats Educadores, una declaració viva

La Carta s'ha actualitzat en diverses ocasions per incorporar nous temes i enfocaments derivats dels canvis globals, urbans, socials i educatius:

- 1992: va posar l'èmfasi en l'aprenentatge al llarg de la vida i la formació professional
- 1994: va reforçar el concepte de multiculturalitat
- 2004: va aprofundir el compromís dels governs locals d'incidir i transformar la realitat social i educativa.

La nova Carta de Ciutats Educadores

Es constata que el món avança a diferents velocitats i la bretxa de les desigualtats és un desafiament important per a les ciutats i per a determinats col·lectius. La competitivitat econòmica, la pobresa, els desafiaments de la diversitat i els imperatius de la sostenibilitat ambiental centren l'atenció política. Per tots aquests motius, la nova Carta:

- manté els valors que la caracteritzen: inclusió, igualtat, llibertat, participació, qualitat de vida, solidaritat, diàleg intergeneracional...

- posa de relleu la capacitat de l'educació per promoure canvis culturals per a de-construir els estereotips, el rebuig i l'estigmatització de determinats col·lectius i persones.
- alerta sobre actors i interessos que alimenten i reforcen els discursos de la por que porten sovint a la desconfiança envers persones i institucions i dona ales al populisme i al racisme.
- aposta per la participació ciutadana.
- situa les cures al centre, per a garantir que tothom pugui viure una vida digna amb accés a la salut, l'educació, l'energia, l'habitatge...
- en matèria de sostenibilitat, introdueix la idea d'eco-dependència, la necessitat de recuperar la relació amb la natura i els entorns rurals i de consolidar pautes de consum diferents i fomentar l'economia circular.
- proposa liderar des dels ajuntaments la innovació i la transformació digital per tal de fer efectiu el dret a la connectivitat digital com un dret fonamental.
- defensa afavorir el progrés i el coneixement científic, aprofitant el reconeixement social que ha gaudit la ciència arrel de la pandèmia.
- promou una major accessibilitat a la cultura, la creativitat i l'expressió artística.
- reconeix la diversitat de les ciutats i la necessitat de trobar solucions per a la convivència pacífica de diferents realitats (gènere, procedència, ètnia, diversitat funcional,...).
- reforça la idea de la interdependència entre el local i el global, amb una ciutadania identificada amb la seva ciutat o poble i també amb el conjunt del planeta.

